

El finançament de les empreses a Catalunya i del nou Estat català

Joan Maria Mateu

Llicenciat en ciències econòmiques i empresarials per la UB i *Executive Master* en administració i direcció d'empreses per ESADE.

Assistant Vice President en el Departament Internacional d'un important grup bancari internacional i director economicofinancer del sud d'Europa d'una empresa multinacional alemanya en el sector industrial.

Especialitzat en economia de l'empresa i finances internacionals, és autor d'estudis i articles sobre temes d'actualitat econòmica i financera.

El finançament de les empreses en una Catalunya independent està garantit

Un projecte empresarial requereix recursos econòmics per invertir en els seus processos de creació de valor. A banda dels recursos financers propis, com el capital social, les empreses sovint necessiten finançament extern. Serà, per tant, essencial que una Catalunya independent garanteixi aquestes necessitats de finançament al sector privat.

El mercat financer a Catalunya és un mercat potent i estructurat, en plena adaptació a les noves tecnologies i models de negoci. Està actualment configurat pels següents actors més significats: (I) entitats financeres de banca universal, (II) entitats financeres especialitzades, (III) entitats asseguradores, (IV) l'Institut Català de Finances (ICF), que podria esdevenir en el seu moment el Banc Central de Catalunya, i (V) la Borsa de Barcelona. Aquest esquema ofereix la base suficient per a la configuració d'una plataforma del sector financer, com a clúster financer, que doni una resposta idònia a les necessitats financeres de les empreses i particulars en una Catalunya independent. Cal així mateix considerar que unes finances públiques sense dèficit, com les que tindria una Catalunya independent, alliberarien molts recursos financers cap el sector privat, de tal forma que el flux de crèdit a les empreses i als particulars s'ampliaria, s'abaratiria i, per tant, quedaria totalment garantit.

“*El mercat financer a Catalunya és un mercat potent i estructurat, en plena adaptació a les noves tecnologies i models de negoci.*”

L'actual sistema fiscal i de finançament de l'Espanya autonòmica perjudica la imatge de Catalunya com a deutor en els mercats financers internacionals

El fet que la Catalunya autonòmica no recapti la majoria dels impostos que es generen en el seu territori, i que al voltant de 16.000 milions d'euros anuals d'aquests impostos, aproximadament un 8 % del PIB català, no reverteixen a Catalunya, incideix molt negativament en la situació de les finances públiques catalanes, que presenten greus problemes de liquiditat, tota vegada que la part més important del seus ingressos via impostos els recapta l'Estat espanyol i es decideix a Madrid en quina proporció reverteixen a Catalunya.

“*Unes finances públiques sense dèficit, com les que tindria una Catalunya independent, alliberarien molts recursos financers cap el sector privat, de tal forma que el flux de crèdit a les empreses i als particulars s'ampliaria, s'abaratiria i, per tant, quedaria totalment garantit.*”

Aquesta situació perjudica greument la qualificació creditícia (*rating*) del bo català en els mercats financers internacionals, actualment de bo porqueria, gairebé la més baixa de totes les qualificacions, i que impedeix l'accés de Catalunya als mercats financers internacionals per obtenir finançament. Per aquest motiu, les finances públiques catalanes depenen gairebé de forma exclusiva de diferents mecanismes politicofinancers instrumentats per l'Estat espanyol, no només per facilitar finançament a determinades autonomies, sinó també, i molt especialment, per condicionar les seves polítiques.

En canvi, la realitat al País Basc i Navarra, comunitats autònomes que gaudeixen d'un tracte fiscal especial gràcies al seu règim foral, és ben diferent. Aquestes comunitats autònomes recapten gairebé tots els impostos que generen i contribueixen únicament amb una quota al finançament de determinats serveis públics estatals. Aquestes comunitats, tot i no ser econòmicament tan sòlides, potents i diversificades com Catalunya, tenen unes finances sanejades i, per tant, gaudeixen paradoxalment d'una qualificació creditícia en els mercats financers internacionals molt millor que l'actual de Catalunya. És absolutament innegable que l'actual qualificació creditícia de la Catalunya autonòmica en els mercats financers internacionals no es correspon de cap manera amb la solidesa de la seva economia.

Un Estat català independent no tindria dèficit públic i podria accedir als mercats financers internacionals amb absoluta normalitat

D'acord amb la metodologia de Standard & Poor's, reconeguda agència internacional de qualificació creditícia, una Catalunya independent, que recaptés els seus propis impostos, sense dèficit públic i gestionés els recursos generats en el seu propi territori, gaudiria d'una qualificació ben diferent, inclús millor que les del País Basc i Navarra i que la del propi Estat espanyol. Diferents estudis, entre ells el publicat a la *Revista de Catalunya, Impacte econòmic de la independència*, número extraordinari, 2016/1, amb el títol de "La qualificació creditícia de Catalunya", de Pere Miret i jo mateix, demostren que una Catalunya independent gaudiria d'una qualificació creditícia de AA-, per sobre del nivell mínim del que s'anomena "grau d'inversió".

L'última qualificació que té atribuïda Catalunya com a comunitat autònoma és de B+, considerada una inversió especulativa o d'alt risc, com Albània, Montenegro o Turquia. És evident que les economies de Catalunya i les d'aquests estats no tenen res a veure. Per tant, sembla evident que hi ha determinats factors —fona-

“*L'actual sistema fiscal i de finançament de l'Espanya autonòmica perjudica la imatge de Catalunya (qualificació creditícia o rating) com a deutor en els mercats financers internacionals.*”

mentalment, el control absolut dels ingressos públics a Catalunya, majoritàriament dels impostos, per part de l'Estat espanyol— que influeixen molt negativament en l'actual qualificació creditícia de Catalunya, factors que desapareixerien en cas de la creació d'un nou Estat català.

Per aquestes raons es pot concloure que, tant el sector privat com el sector públic català en una Catalunya independent tindrien garantits l'accés als mercats financers, locals i internacionals, amb absoluta normalitat i en molt millors condicions que les de la Catalunya autònoma.

Qualificació		Risc sobirà	
Grau d'inversió	AAA	Alemanya, Dinamarca, Noruega,...	
	AA+	Àustria, Finlàndia, Hong Kong	
	AA	França, Bèlgica, Regne Unit,...	
	AA-	Estònia, Israel, República Txeca,...	Catalunya independent
	A+	Eslovàquia, Eslovènia, Irlanda,...	País Basc, Navarra
	A	Islàndia, Lituània, Ras-Al-Khaimah	
	A-	Letònia, Malta, Polònia,...	Espanya
	BBB+	Mèxic, Perú, Tailàndia,...	
	BBB	Colòmbia, Indonèsia, Itàlia,...	
	BBB-	Bulgària, Hongria, Portugal,...	
Inversió especulativa o d'alt risc	BB+	Azerbaidjan, Bahames, Croàcia, ...	
	BB	Guatemala, Paraguai, Sèrbia,...	
	BB-	Costa Rica, Geòrgia, Macedònia,...	
	B+	Albània, Montenegro, Turquia,...	Catalunya actual
	B	Argentina, Egipte, Nigèria,...	
	B-	Equador, Pakistan, Ucraïna,...	
	CCC	Barbados	

Font: Elaboració pròpia. Actualització de l'estudi de J. Elias i J. M. Mateu "Aproximació al risc sobirà d'un Estat català" (2015).